

ETICHETA EUROPEANĂ PENTRU EXCELENȚĂ ÎN GUVERNARE

BENCHMARKUL

1. Evaluarea comparativă a celor 12 principii ale bunei guvernări democratice permite identificarea unităților administrativ teritoriale care sunt cel mai aproape de a respecta toate (sau majoritatea) principiilor și, prin urmare, sunt eligibile pentru a primi ELoGE - Eticheta europeană pentru excelență în guvernare.

Benchmark-ul oferă următoarele informații:

- a.** O descriere a principiului bunei guvernări și o listă a activităților care ar ajuta, de obicei, o autoritate a administrației publice locale să implementeze acel principiu;
- b.** O secțiune de autoevaluare în care autorităților administrației publice locale li se cere să-și identifice nivelul de maturitate pentru acel principiu.

Nivelul de maturitate al municipalității față de principiu este evaluat astfel:				
Nu se aplică	Foarte slab	Destul de slab	Destul de bine	Foarte bine
0	1	2	3	4
Nu se aplică, nu știu, nicio opinie	Suntem conștienți de problemele cheie de abordat, dar în prezent nu avem deloc sau avem foarte puține abordări sau activități dezvoltate în acest sens.	Recunoaștem problemele cheie și sunt în curs de dezvoltare, abordări sau activități relevante, deși până acum implementarea lor practică a fost limitată.	Avem planuri bine puse la punct și activități de soluționare a problemelor cheie, cu exemple semnificative de implementare.	Putem arăta dovezi clare, de bune practici care pot fi diseminate și dezvoltate în continuare; abordarea noastră asigură îmbunătățirea proceselor în mod sustenabil și pe termen lung.

c. Dovezi în sprijinul autoevaluării furnizate de către autoritatea administrației publice locale.

2. Autoritatea administrației publice locale ar trebui să:

- a.** citească informațiile furnizate pentru fiecare Principiu;
- b.** ia în considerare dovezile pe care le au la dispoziție, care ar sprijini aplicarea Principiului;
- c.** facă o autoevaluare a maturității lor pentru acel Principiu;
- d.** înregistreze dovezile pe care ar dori să le ofere în sprijinul autoevaluării lor.

3. Descrierea „indicatorilor” reflectă un nivel al politicilor, proceselor și mecanismelor de la nivel local, care ar fi în concordanță cu un standard adecvat pentru ELoGE. O autoritatea a administrației publice locale care este „destul de bine” pentru un principiu al bunei guvernări este probabil să fie la nivelul cerut pentru ELoGE.

4. Informațiile utilizate ca dovezi pentru a finaliza autoevaluarea ar trebui să fie ușor accesibile unităților administrativ teritoriale dintr-o varietate de surse, de exemplu: politici existente, proceduri, reguli, metodologii și îndrumări de funcționare, rapoarte de audit intern și de audit extern, inspecție și documente revizuite ca urmare a recomandărilor rezultate în urma auditurilor. Este de așteptat ca

sondajul cetățenilor, necesar ca parte a evaluării ELoGE, să ofere o sursă utilă de dovezi pentru a sprijini autoevaluarea.

5. În partea de jos a fiecărui Principiu, veți găsi o declarație care este preluată din chestionarul cetățeanului. Această declarație ar trebui să fie, de asemenea, evaluată de către autoritatea administrației publice locale și ar trebui utilizată pentru a compara răspunsurile oferite de către aceasta, cu răspunsurile oferite de cetățeni. Dacă se constată vreo diferență între aceste declarații, ar trebui să fie menționate măsurile care pot fi luate pentru a reduce aceste diferențe.

6. Matricea rezumată a maturității este utilizată pentru a determina dacă o autoritate a administrației publice locale îndeplinește criteriile pentru Etichetă, prin totalizarea punctajelor individuale pentru fiecare principiu.

(a) Pentru fiecare indicator dintr-un principiu dat, se notează valorile corespunzătoare (între 0 și 4) în casetele corespunzătoare din dreapta tabelului. Pentru fiecare Principiu se calculează un scor mediu, prin însumarea valorilor pentru toți indicatorii și împărțirea sumei respective la numărul de indicatori (medie aritmetică). Dacă media rezultată este între 0 și 1,99, Principiul nu este implementat și Eticheta nu va fi acordată. Dacă media rezultată este 2 sau mai mult, acest scor este luat în considerare și se trece la următorul pas, respectiv următorul principiu. Dacă un singur principiu a obținut o medie aritmetică pe indicatorii săi sub 1,99, atunci eticheta nu va fi acordată, indiferent de valorile obținute la celelalte principii.

(b) Scorurile pentru fiecare Principiu (situația în care nici un principiu nu a avut scor sub 2) sunt însumate și împărțite la 12. Dacă rezultatul este 3 sau mai mult, Eticheta este acordată. Dacă rezultatul este mai mic de 3, Eticheta nu este acordată. Toate scorurile vor fi calculate doar pe indicatorii benchmark-ului, nu pe declarații sau pe chestionarele cetățenilor și consilierilor.

7. Scopul Matricei de maturitate este de a ajuta autoritățile administrației publice locale să își evalueze punctele tari și punctele slabe. Există o dinamică inerentă de îmbunătățire în proces, eșecul de a obține eticheta ar trebui să determine autoritățile administrației publice locale să se concentreze pe punctele slabe și să ia măsuri de îmbunătățire în vederea reaplicării cu succes pentru etichetă într-o etapă ulterioară. Cele care au primit eticheta pot lucra în continuare la îmbunătățirea scorurilor mai mici pentru a obține eticheta cu o medie mai mare data viitoare.

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
1. Participarea, reprezentarea și desfășurarea corectă a alegerilor	1. Alegerile locale sunt desfășurate în mod liber și corect, nefraudulos și în conformitate cu standardele internaționale și cadrul legislativ național	1. Autoritatea administrației publice locale desfășoară alegeri în conformitate cu legislația națională care este aliniată standardelor internaționale privind cele mai bune practici.					
	2. Cetățenii sunt în centrul activității publice, fiind implicați în moduri clar definite la viața publică de la nivel local	2. Ca parte a unui proces de consultare definit, autoritatea administrației publice locale își publică planurile în mod consecvent și invită cetățenii, ONG-urile, reprezentanții mediului de afaceri, presa locală și alte grupuri pentru a fi consultate asupra acestor planuri.					
		3. Autoritatea administrației publice locale se străduiește să îmbunătățească procedurile și/sau mecanismele locale și practicile cu privire la participarea cetățenilor la viața publică de la nivel local.					
		4. Publicul este consultat în faza inițială a procesului decizional.					
	3. Toate persoanele (bărbați sau femei) au un cuvânt de spus în procesul decizional, fie în mod direct, fie prin intermediul unor organisme legitime care le reprezintă interesele. Această participare amplă are la bază libertatea de exprimare, de adunare/întrunire și de asociere.	5. Există un program activ pentru reprezentanții aleși în vederea implicării cetățenilor în procesul decizional.					
		6. Există un program activ pentru încurajarea indivizilor în vederea asumării rolurilor de reprezentanți aleși.					
	4. Toate vocile, inclusiv ale celor mai puțin privilegiați și a celor vulnerabili sunt luate în considerare în procesul decizional, inclusiv în ceea ce privește alocarea resurselor.	7. S-a avut în vedere accesul la vot, fiind întreprinse acțiuni prin care să se asigure că niciun grup nu a fost exclus sau dezavantajat.					
8. Există un program activ pentru includerea celor care sunt dezavantajați din punct de vedere social în procesul decizional.							

5. Întotdeauna există o încercare corectă de mediere între interesele legitime foarte variate și obținerea unui consens privind stabilirea celor mai bune interese ale întregii comunități, precum și modalitatea de realizare a acestora.	9. Autoritatea administrației publice locale a identificat principalele grupuri de factori interesați (care includ ONG-uri, mediul de afaceri, presa locală și alți actori interesați). Lista poate fi analizată și actualizată.					
	10. Autoritatea administrației publice locale a introdus practici pentru un proces deliberativ la nivelul autorității administrației publice locale (audierea deliberativă, juriul cetățenilor, bugetarea participativă etc.)					
6. Deciziile sunt luate în conformitate cu dorința majoritară, în timp ce drepturile și interesele legitime ale celor puțini sunt respectate.	11. Numărul consilierilor locali/ județeni este stabilit prin lege pe criterii demografice (în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ teritoriale respective).					
În această unitate administrativ-teritorială oamenii sunt mulțumiți de oportunitățile pe care le au pentru a influența deciziile autorității administrației publice locale, care sunt de interes pentru ei.						

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
2. Receptivitatea	1. Obiectivele, regulile, structurile și procedurile sunt adaptate așteptărilor și nevoilor legitime ale cetățenilor.	1. Pe tot parcursul procesului decizional există ghiduri și proceduri clare pentru funcționari și reprezentanții aleși.					
		2. Autoritatea administrației publice locale se asigură că reprezentanții aleși sunt preocupați de interesele cetățenilor din comunitatea pe care o reprezintă					
	2. Serviciile publice sunt livrate, iar solicitările și plângerile sunt soluționate într-un interval de timp rezonabil	3. A fost elaborată și implementată o procedură privind plângerile individuale cu privire la funcționarea serviciilor și a autorității publice locale, care să cuprindă termene pentru oferirea răspunsurilor. Totodată, se poate demonstra că această procedură este utilizată.					
		4. Informațiile privind plângerile la adresa autorității administrației publice locale, precum și răspunsurile oferite, inclusiv orice schimbare rezultată sunt disponibile angajaților, reprezentanților aleși și cetățenilor.					

		5. Dacă sunt necesare modificări ale politicilor și ale serviciilor furnizate, acestea sunt efectuate ca răspuns al cercetărilor, rapoartelor, consultării, plângerilor sau altor metode. Modificările operate sunt făcute publice.					
		6. Autoritatea administrației publice locale acordă o mare atenție cetățenilor-beneficiarii serviciilor lor, asigurându-se că serviciile sunt furnizate de personal bine instruit și care deține cunoștințele necesare pentru a înțelege nevoile cetățenilor.					
	În această unitate administrativ-teritorială, plângerile privind furnizarea de servicii sunt tratate într-un mod profesionist.						

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
3. Eficiență și eficacitate	1. Rezultatele au atins obiectivele stabilite	1. Autoritatea administrației publice locale își planifică activitățile și bugetul în conformitate cu planurile de orientare strategică, atât la nivel operațional, cât și la nivel strategic.					
	2. Utilizarea optimă a resurselor disponibile	2. Informații privind performanța serviciilor sunt colectate și analizate cu regularitate. Autoritatea administrației publice locale acționează pentru reducerea discrepanțelor dintre performanța așteptată și performanța obținută.					
	3. Sistemele de management al performanței fac posibilă evaluarea și evidențierea eficienței și eficacității serviciilor.	3. Autoritatea a administrației publice locale dezvoltă și implementează un cadru de management al performanței care cuprinde: toate atribuțiile pe care le are în vederea furnizării serviciilor, obiectivele și serviciile furnizate, inclusiv indicatori adecvați, raportând constant performanța și progresul înregistrat.					
		4. Autoritatea administrației publice locale face schimb de bune practici cu alte autorități ale administrației publice locale și utilizează informațiile pentru a-și îmbunătăți eficiența și eficacitatea.					
		5. Autoritatea administrației publice locale elaborează un document de evaluare strategică și operațională pentru evaluarea politicilor publice.					
		6. Autoritatea administrației publice locale ia în considerare rezultatele evaluărilor sale, în vederea implementării viitoarelor sale politici publice.					

	4. Auditurile sunt efectuate la intervale regulate pentru a evalua și îmbunătăți performanța.	7. Procedurile, rapoartele de performanță și sistemele informaționale sunt auditate în mod independent, iar rezultatele sunt raportate consilierilor.					
		8. Toate serviciile esențiale și funcțiile importante sunt revizuite în mod regulat, la intervale adecvate, pentru a evalua performanța și impactului acestora.					
		9. Autoritatea administrației publice locale păstrează evidențe adecvate pentru a se asigura că pot fi identificate modele pentru a îmbunătăți eficiența și eficacitatea.					
În general, oamenii din această unitate administrativ-teritorială sunt destul de mulțumiți de serviciile oferite de autoritatea administrației publice locale.							

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
4. Deschidere și transparență	1. Deciziile sunt luate și puse în aplicare, în conformitate cu reguli și reglementări.	1. Autoritatea administrației publice locale are un cadru legal clar și bine înțeles, publicat pe o scară largă.					
		2. Cadrul legislativ al autorității administrației publice locale include o schemă a delegării în procesul decizional, stabilind cine își asumă responsabilitatea pentru fiecare decizie, precum și cum vor fi luate, implementate și publicate deciziile.					
		3. Autoritatea administrației publice locale ia și pune în aplicare deciziile, într-o manieră deschisă, transparentă și responsabilă și în timp util, în conformitate cu regulile și regulamentele, care corespund standardelor internaționale de bune practici.					
		4. Există o procedură de contestare a deciziilor luate de către autoritatea publică locală, procedură accesibilă și care poate fi înțeleasă la o scară largă.					
		5. Opoziția are dreptul de a introduce propuneri, amendamente și interpelări. De asemenea, opoziția are dreptul de a solicita întâlniri ale comisiilor de anchetă pe anumite teme și are dreptul de a fi reprezentată în anumite organe ale autorității locale.					
	2. Există acces public la toate informațiile care nu sunt clasificate din motive foarte clare prevăzute de lege (cum	6. Autoritatea administrației publice locale asigură contact constant și facil între cetățeni și reprezentanții aleși.					
		7. Autoritatea administrației publice locale informează cetățenii în mod activ.					

	ar fi protecția datelor cu caracter personal sau cu privire la asigurarea corectitudinii procedurilor de achiziții).	8. Ședințele autorității administrației publice locale sunt deschise publicului și mass-mediei, agendele și documentele ședințelor sunt disponibile publicului.					
	3. Informații privind deciziile, implementarea politicilor și rezultatele sunt puse la dispoziția publicului, astfel încât să îi permită acestuia să urmărească în mod eficient și să contribuie la activitatea autorității locale.	9. Autoritatea administrației publice locale are un program care se desfășoară pe parcursul a 12 luni, primind informații de la cetățeni și reprezentanții aleși. Acesta este mediatizat pe scară largă.					
		10. Aleșii locali manifestă deschidere față de mass-media, precum și dorința de a oferi informații către mass-media.					
	Această unitate administrativ-teritorială face o treabă bună în informarea cetățenilor cu privire la problemele de pe agenda politică locală.						

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
5. Statul de drept	1. Autoritatea administrației publice locale respectă legea și hotărârile judecătorești.	1. Autoritatea administrației publice locale respectă toate legile și reglementările aplicabile.					
		2. Autoritatea administrației publice locale raportează public orice hotărâri judecătorească sau sancțiuni aplicată în conformitatea cu legislația privind neregularitățile pe care le-a comis.					
	2. Regulile și reglementările se adoptă în conformitate cu procedurile prevăzute de lege și se aplică în mod imparțial.	3. Regulamentele și reglementările se adoptă în conformitate cu procedurile prevăzute de lege.					
		4. Regulile și reglementările sunt aplicate în mod imparțial					
	În această unitate administrativ-teritorială predomină interesele comune ale tuturor locuitorilor, nu interesele speciale.						

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
6. Comportament etic	1. Bunul public este pus înaintea intereselor individuale.	1. Politicile publice sunt stabilite ținând cont de rolul autorității administrației publice locale de a asigura bunăstarea generală.					
		2. Interesul public de la nivel local ghidează alocarea resurselor bugetare ale autorității publice locale.					
	2. Există măsuri eficiente de prevenire și combatere a tuturor formelor de corupție.	3. Codurile de conduită precizează standardele etice așteptate de la aleșii locali și de la funcționari. Acestea includ cerința ca declarațiile de interese și de avere să fie înregistrate în registre publice accesibile publicului.					
		4. Au fost adoptate proceduri specifice pentru deciziile în domenii care sunt vulnerabile la corupție, inclusiv în domeniile: achiziții publice, vânzarea bunurilor unității administrativ-teritoriale și acordarea de permise și licențe.					
		5. Se efectuează o revizuire anuală a măsurilor anticorupție, de exemplu prin auditul intern și extern.					
	3. Conflictele de interese sunt declarate în timp util, iar persoanele implicate trebuie să se abțină să ia parte la deciziile respective (acelea pentru care ar putea apărea un conflict de interese).	6. Politicile de personal impun ca angajații să fie numiți, promovați și recompensați în funcție de merit și/sau sancționați, numai în conformitate cu procedurile aprobate.					
		7. Reprezentanții aleși și personalul sunt obligați să declare orice potențial conflict de interese care ar putea avea impact asupra luării deciziilor și să se abțină de la a participa la procesul de luare a deciziilor respective.					
		8. Autoritatea administrației publice locale asigură un proces eficient de achiziții publice și utilizează criterii de selecție prestabilite.					
		9. Autoritatea administrației publice locale asigură accesul liber al publicului la documentele de achiziție publică, precum și la deciziile privind atribuirea contractelor.					
		În această unitate administrativ-teritorială, toate persoanele se bucură tratament egal, indiferent de conexiunile lor cu reprezentanții aleși sau cu funcționarii.					

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
7. Capacitate și competență	1. Abilitățile profesionale ale celor care asigură guvernarea sunt menținute și îmbunătățite continuu pentru a-și îmbunătăți rezultatele și impactul.	1. Autoritatea administrației publice locale identifică competențele necesare pentru asigurarea furnizării eficiente a serviciilor și realizează un audit al acestor competențe, pentru a identifica eventualele lacune ale planului strategic privind forța de muncă.					
		2. Autoritatea administrației publice locale operează un sistem de implementare a planurilor de dezvoltare personală pentru personalul său.					
	2. Funcționarii publici sunt motivați să își îmbunătățească continuu performanța.	3. Sunt stabilite proceduri pentru a recompensa performanțele bune și proceduri de îmbunătățire a nivelurilor mai scăzute de performanță.					
		4. Autoritatea administrației publice locale are o politică și proceduri de recrutare și selecție a resursei umane, care sunt făcute publice și implementate în mod consecvent.					
		5. Este dezvoltat, implementat și monitorizat un plan de formare pentru personal, pentru a se asigura că nevoile de formare sunt îndeplinite pe deplin, iar abilitățile profesionale sunt dezvoltate în mod continuu, înainte ca acestea să devină un obstacol pentru furnizarea de servicii și pentru a evita luarea unor decizii evazive cauzate de lipsa instruirii.					
		6. Autoritatea administrației publice locale analizează implementarea și rezultatele procedurilor de recrutare, formare și promovare și fac îmbunătățiri pe baza concluziilor.					
	3. Sunt create și utilizate metode și proceduri practice în scopul îmbunătățirii abilităților și a potențialului resursei umane pentru produce rezultate mai bune.	7. Criteriile de selecție sunt definite pentru fiecare post și comunicate tuturor solicitanților. Criteriile reflectă cerințele esențiale ale postului și nu exclud niciun grup social.					
		8. Personalul primește evaluări regulate ale performanței și dezvoltării lor, ca parte a unei abordări sistematice a evaluării performanței și dezvoltării carierei.					
Majoritatea aleșilor din această unitate administrativ-teritorială sunt oameni competenți care (de obicei) știu ce fac.							

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
8. Inovare și deschidere pentru schimbare	1. Se caută soluții noi și eficiente la probleme și se profită de metodele moderne de furnizare a serviciilor.	1. Autoritatea administrației publice locale are o abordare structurată a inovației, cercetării și dezvoltării.					
		2. Autoritatea administrației publice locale iau măsuri pentru a identifica și implementa exemple de bune practici și soluții noi.					
	2. Există disponibilitatea de a pilota și de a experimenta programe noi și de a învăța din experiența altora.	3. Autoritatea administrației publice locale este implicată activ într-un proiect pilot de bună guvernare.					
		4. Reprezentanții aleși și funcționarii sunt în mod clar angajați să ia măsuri pentru a se asigura că beneficiile derivă din soluții noi și din bune practici.					
3. Se creează un climat favorabil schimbării în interesul obținerii unor rezultate mai bune.							
În această unitate administrativ teritorială există proceduri clare pentru gestionarea sugestiilor cetățenilor, pentru îmbunătățirea furnizării serviciilor publice.							
			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
9. Dezvoltarea durabilă și orientarea pe termen lung	1. Nevoile generațiilor viitoare sunt luate în considerare în politicile actuale.	1. Autoritatea administrației publice locale are o abordare structurată a dezvoltării pe termen lung.					
		2. Nevoile viitoarei generații sunt luate în considerare în mod obișnuit în procesul de planificare.					
	2. Se ține cont în mod constant de sustenabilitatea comunității. Deciziile se străduiesc să internalizeze toate costurile și să nu transfere probleme și tensiuni, fie ele de mediu,	3. Există un angajament clar demonstrat la nivel înalt din partea politicianilor și a conducerii superioare pentru realizarea sustenabilității corporative.					
		4. Asigurarea durabilității este o parte integrantă a dezvoltării politicilor și strategiilor, a planificării acțiunilor și a stabilirii țințelor, în cadrul tuturor departamentelor, funcțiilor și zonelor de servicii.					

	structurale, financiare și economice sau sociale, pentru generațiile viitoare.	5. Resursele și responsabilitățile specifice sunt utilizate pentru asigurarea sustenabilității (de ex. pot fi utilizate în cadrul unui grup multifuncțional).					
		6. Se asigură în mod obișnuit că procesele derulate în cadrul autorității administrației publice locale, precum managementul performanței, auditul și controlul, oferă mecanisme de feedback și de stimulare a punerii în practică a principiilor dezvoltării durabile în realizarea activităților și în îndeplinirea sarcinilor și stimulează creșterea performanței.					
	3. Există o perspectivă largă și pe termen lung asupra viitorului comunității locale și o cunoaștere a ceea ce este necesar pentru o asemenea dezvoltare.	7. Există o abordare participativă în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea durabilă.					
		8. Există un plan de finanțare a capitalului care să asigure viabilitatea pe termen lung a infrastructurii și activelor autorității administrației publice locale.					
	4. Există o înțelegere a aspectelor complexe istorice, culturale și sociale, pe care se întemeiază sustenabilitatea și orientarea pe termen lung.	9. Există o abordare structurată a modului de conservare a particularităților istorice, culturale și sociale ale unității administrativ teritoriale.					
În cadrul acestei unități administrativ-teritoriale, factorii decizionali implică cetățenii în încercările de a găsi soluții la problemele locale și pentru sustenabilitate.							
			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
10. Management financiar solid	1. Tarifele (taxele) nu depășesc costurile serviciilor furnizate și nu reduc cererea privind furnizarea serviciilor în mod excesiv, mai ales în cazul serviciilor publice importante (esențiale).	1. Pentru aleșii locali sunt clari cu privire la stabilirea tarifelor (taxelor) pentru serviciile publice esențiale.					
	2. Principiul prudenței este atent respectat în managementul financiar,	2. Instrucțiunile permanente în domeniul financiar identifică responsabilitățile financiare care se aplică tuturor celor care lucrează pentru autoritatea administrației publice locale.					

inclusiv în contractarea și utilizarea împrumuturilor, estimarea resurselor necesare, a veniturilor și rezervelor, precum și în utilizarea unor venituri.	3. Prin auditul intern sunt verificate tranzacțiile financiare pentru a se asigura că au fost respectate prevederile procedurilor interne aprobate.						
	4. Rapoarte periodice sunt prezentate funcționarilor și aleșilor, comparând veniturile și cheltuielile actuale cu bugetul aprobat.						
	5. Conturile sunt auditate de către persoane independente de autoritatea administrației publice locale.						
	6. Concluziile rapoartelor auditurilor externe și ale auditurilor anuale sunt făcute publice.						
	7. Auditul anual cuprinde o analiză a costurilor asigurate pentru serviciile prestate de către autoritatea administrației publice locale						
3. Se întocmesc bugete multi-aniuale, cu consultare publică.	8. Bugetele anuale și multi-aniuale sunt elaborate și aprobate înainte de începerea perioadei relevante. Bugetele unității administrativ teritoriale ar trebui să contureze previziuni cheie ale resurselor, precum și angajamentelor multi-aniuale.						
	9. Procesul de pregătire a bugetului cuprinde o consultare extinsă cu părțile interesate externe.						
	10. Bugetele aprobate, cotele de impozitare și o raportare anuală incluzând informații despre realizările și rezultatele serviciilor sunt puse la dispoziția publicului.						
4. Riscurile sunt estimate și gestionate corespunzător, inclusiv prin publicare și bugetului consolidat iar, în cazul parteneriatelor public-privat, prin împărțirea realistă a riscurilor.	11. O sinteză a bugetului, a impozitelor și taxelor este pusă la dispoziția tuturor cetățenilor.						
	12. Autoritatea administrației publice locale își identifică și își gestionează riscurile financiare și riscurile privind livrarea serviciilor, prin una dintre următoarele modalități: -acceptarea și conștientizarea riscurilor; -evitarea riscurilor (ex.: prin transferarea unei activități la o altă entitate); -transferarea riscurilor (de exemplu prin intermediul unui parteneriat public-privat sau prin obținerea unei asigurări comerciale); sau partajarea riscurilor (ex.: desfășurarea activității în colaborare cu o altă unitate administrativ-teritorială).						
5. Autoritatea publică locală participă la acorduri/ înțelegeri privind solidaritatea inter-comunitară, împărțirea echitabilă a sarcinilor, beneficiilor și reducerii riscurilor (cooperare inter-instituțională și	13. Abordarea inter-comunitară constituie un factor de progres în managementul autorității administrației publice locale.						
	14. Autoritatea administrației publice locale face parte din organizații inter-comunitare în scopul îmbunătățirii performanțelor și serviciilor către cetățeni.						

	atitudine reciprocă în privința riscurilor).						
	Această autoritate a administrației publice locale realizează o bună informare a cetățenilor despre ceea ce primesc contribuabilii în schimbul banilor lor.						

			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
11. Drepturile omului, diversitate culturală și coeziune socială	1. În sfera de influență a autorității locale, drepturile omului sunt respectate, protejate și implementate, iar discriminarea pe orice motiv este combătută.	1. Autoritatea administrației publice locale se asigură că toate categoriile de grupuri sunt implicate, că a implementat măsuri anti-discriminare și că a definit obiective care se regăsesc în toate domeniile de politici.					
		2. Autoritatea administrației publice locale ia măsuri pentru a proteja toți cetățenii de discriminare și excludere.					
	2. Diversitatea culturală este tratată ca un atu și se depun eforturi continue pentru a se asigura că toți au o miză în comunitatea locală, că se identifică cu acesta și nu se simt excluși.	3. Autoritatea administrației publice locale promovează activ diversitatea și coeziunea ca fiind în interesul tuturor cetățenilor prin: punerea la dispoziție a resurselor, sprijinirea și subvenționarea activităților actorilor neguvernamentali, promovarea dialogului și prin încurajarea parteneriatelor între diferiți actorii sociali cheie.					
	3. Se promovează coeziunea socială și integrarea zonelor defavorizate.	4. Autoritatea administrației publice locale și-a stabilit obiective clare pentru a îmbunătăți coeziunea socială și pentru a maximiza potențialul diversității culturale, prin încurajarea diversității și a interacțiunilor interculturale.					
		5. Autoritatea administrației publice locale a adoptat planuri individuale pentru anumite grupuri dezavantajate specifice (de exemplu, Planul pentru asigurarea veniturilor necesare traiului zilnic, Planul pentru drepturile copiilor și ale tinerilor etc.).					

	4. Accesul la serviciile de bază este asigurat, în special pentru categoriile cele mai defavorizate ale populației.	6. Politicienii și funcționarii se asigură, împreună cu toți partenerii strategici, că obiectivele de promovare a egalității sunt însușite și transpuse în strategii, în planificarea urbană, precum și în furnizarea de servicii publice.					
	În această unitate administrativ-teritorială respectarea drepturilor omului și progresele în punerea lor în aplicare sunt observate, pentru toate segmentele de populație.						
			EVALUARE				
Nivelul de maturitate al autorității administrației publice locale privind principiul este evaluat ca:			NA	FS	DS	DB	FB
PRINCIPIUL	DESCRIEREA ACTIVITĂȚII	INDICATORI	0	1	2	3	4
12. Responsabilitate	1. Toți factorii de decizie, colectivi și individuali își asumă responsabilitatea pentru deciziile lor.	1. Pentru toți factorii de decizie sunt clare aspectele cu privire la responsabilitățile lor colective și individuale pentru deciziile pe care le iau, iar responsabilitățile sunt stabilite în mod clar într-un cadru juridic și în descrierea activității lor.					
	2. Deciziile sunt raportate, explicate și pot fi sancționate.	2. Consiliul pregătește rapoarte publice periodice (cel puțin anual) răspunzând pentru deciziile pe care le-au luat.					
		3. Cadrul juridic (legal) al autorității publice locale include detalii privind: raportarea, explicarea și sancționarea deciziilor, iar acest cadru legal este bine înțeles de către aleșii locali, funcționari și cetățeni.					
		4. Rapoarte și alte documente vor fi accesibile și puse la dispoziție.					
	3. Există remedii eficiente împotriva administrării defectuoase și împotriva acțiunilor autorităților locale care încalcă drepturile civile.	5. Auditul este transparent și independent, așa cum este prevăzut în cadrul legal. Mecanismele de control sunt respectate, sunt considerate ca fiind independente și sunt întreprinse fără teamă sau favoruri.					
		6. Auditorii sunt clari în stabilirea responsabililor pentru fiecare decizie, iar factorii de decizie importanți se supun de bunăvoie controlului public.					
		7. Autoritatea administrației publice locale are un proces robust, prevăzut în cadrul său juridic, pentru a remedia situațiile de administrare defectuoasă și acțiunile autorităților locale care încalcă drepturile civile, în conformitate cu normele, reglementările și cele mai bune practici.					
În această unitate administrativ teritorială oficialii aleși au capacitatea de a explica deciziile lor rezidenților.							

Rezumat Matricea Maturității

Principiul	Definire	Nivel de maturitate					Declarația
		Nu se aplică	Foarte slab	Destul de slab	Destul de bine	Foarte bine	
Principiul 1	Desfășurare corectă a alegerilor, participare și reprezentare						
Principiul 2	Receptivitate						
Principiul 3	Eficiență și eficacitate						
Principiul 4	Deschidere și transparență						
Principiul 5	Respectarea legii						
Principiul 6	Comportament etic						
Principiul 7	Competență și capacitate						
Principiul 8	Inovare și deschidere la schimbare						
Principiul 9	Dezvoltare durabilă și dezvoltare pe termen lung						
Principiul 10	Management financiar solid						
Principiul 11	Drepturile omului, diversitate culturală și coeziune socială						
Principiul 12	Responsabilitate						
	Scor total						

II. EVALUAREA DEMOCRAȚIEI LOCALE BAZATĂ PE SONDAJE DE OPINIE ALE CETĂȚENILOR ȘI ALEȘILOR LOCALI (CONSILIERI)

Chestionar pentru cetățeni structurat în funcție de cele 12 principii de bună guvernare democratică

Interviu telefonic cu cetățenii cu reședință în unitatea administrativ-teritorială vizată

Introducere

Bună ziua, vă sun din partea ____ (numele organizației care realizează sondajul). Vă sunăm în numele ____ (numele autorității administrației publice locale) în legătură cu un studiu despre opiniile oamenilor despre politicile și serviciile locale, acest studiu fiind realizat de către Consiliul European, în parteneriat cu Secretariatul General al Guvernului. Am dori să aflăm despre experiențele și despre opinia dvs. asupra activității autorității locale. Făcând parte din acest studiu și oferindu-ne opiniile dvs., vă puteți aduce contribuția la îmbunătățirea democrației locale. Dorim să vă informăm că participarea la acest studiu este voluntară și că toate informațiile pe care ni le oferiți vor fi utilizate în mod anonim, iar identificare respondenților nu va putea fi posibilă. Proiectul se va încheia în ____.

NB: *Notați dacă respondentul refuză să participe, dorește să participe altă dată (a se menționa) sau dorește să fie interviuat.*

- 1) Refuză să participe
- 2) Dorește să fie interviuat (ă) mai târziu: _____
- 3) Dorește să fie interviuat (ă) acum

Alte informații necesare:

1. Sexul:

1) Bărbat

2) Femeie

Comuna/orașul: _____

Data interviului: _____

Oamenii pot avea opinii diferite cu privire la condițiile locale. Voi citi acum cu voce tare unele declarații și am rugămintea să îmi spuneți în ce măsură sunteți de acord cu ele și cât de bine se aplică experiențelor dvs. cu administrația locală din unitatea administrativ-teritorială în care locuiți.

Intervievatorul:

Propoziția utilizată este "Cât de bine se aplică aceste declarații/afirmații experiențelor dvs. cu administrația publică locală din unitatea administrativ teritorială¹ în care locuiți: se aplică foarte bine, destul de bine, destul de puțin sau foarte puțin?". Se repeta de câte ori este necesar.

---

¹ Prin unitate administrativ teritorială se înțelege comuna/orașul/municipiul/județul

		Nu știu/ Nici o opinie (0)	Se aplică foarte puțin (1)	Se aplică destul de puțin (2)	Se aplică destul de bine (3)	Se aplică foarte bine (4)
P						
1	Desfășurarea corectă a alegerilor, participarea și reprezentarea asigură posibilități reale pentru toți cetățenii de a avea un cuvânt de spus cu privire la aspectele publice locale					
	Sunt mulțumit cu oportunitățile pe care le am de a influența deciziile autorității locale care prezintă interes pentru mine.					
2	Receptivitate , pentru a se asigura că autoritatea locală răspunde așteptărilor legitime și nevoilor cetățenilor					
	În această unitate administrativ-teritorială, plângerile cu privire la furnizarea serviciilor sunt tratate într-un mod profesionist.					
3	Eficiență și eficacitate , pentru a se asigura că obiectivele sunt îndeplinite cu cea mai bună utilizare a resurselor					
	Per ansamblu, sunt destul de mulțumit (ă) de serviciile oferite de administrația publică locală.					
4	Deschidere și transparență , pentru a asigura accesul public la informații și pentru a facilita înțelegerea modului în care afacerile publice locale sunt efectuate.					
	Această administrație publică locală face o treabă bună în informarea cetățenilor despre chestiuni legate de agenda politică locală.					
5	Statul de drept , pentru a asigura corectitudinea, imparțialitatea și previzibilitatea					
	În această unitate administrativ-teritorială prevalează interesele comune ale tuturor locuitorilor și nu interesele speciale.					
6	Comportament etic , pentru a se asigura că interesul public este pus înaintea celui privat					
	În această unitate administrativ-teritorială toate persoanele se bucură de tratament egal, indiferent de legăturile lor cu reprezentanții aleși și funcționarii.					
7	Competență și capacitate , pentru a se asigura că reprezentanții locali și funcționarii sunt în măsură să își îndeplinească îndatoririle					
	Cei mai mulți dintre funcționarii publici din această administrație publică locală sunt oameni competenți, care știu ce fac.					
8	Inovare și deschidere la schimbare , pentru a se asigura că beneficiul este derivat din noi soluții și din bune practici					
	În această administrație publică locală există proceduri bune de gestionare a sugestiilor cetățenilor de îmbunătățire a furnizării serviciilor publice.					
9	Dezvoltare durabilă și orientare pe termen lung , interesele generațiilor viitoare sunt luate în considerare					
	În această unitate administrativ-teritorială, factorii de decizie implică cetățenii în încercările de a găsi soluții la problemele locale.					
10	Management financiar solid , pentru a asigura utilizarea prudentă și productivă a fondurilor publice					
	Această administrație publică locală face o treabă bună în informarea cetățenilor cu privire la ceea ce contribuabilii obțin pentru banii lor.					
11	Drepturile omului, diversitate culturală și coeziune socială , pentru a se asigura că toți cetățenii sunt protejați și respectați și că nimeni nu este discriminat sau exclus					
	În această unitate administrativ-teritorială drepturile omului sunt respectate, iar					

	punerea lor în aplicare aduce îmbunătățiri pentru toate segmentele de populație.										
12	Responsabilitate , pentru a se asigura că reprezentanții locali și funcționarii își asumă responsabilitatea și sunt făcuți responsabili pentru acțiunile lor										
	În această unitate administrativ-teritorială oficialii aleși au capacitatea de a explica locuitorilor deciziile luate										
13a. Care este ocupația Dvs. principală? CITIȚI CU VOCE TARE 1) Angajat în sectorul public 2) Angajat în sectorul privat 3) Întreprinzător privat 4) Student 5) Pensionar, beneficiar de ajutor social 6) Altele	1	2	3	4	5	6					
NB: Următoarea întrebare se adresează doar celor care sunt angajați în sectorul public sau privat - ex. categoriile 1 și 2 de la întrebarea 13a 13b: Cât de bine se aplică aceste declarații experiențelor dvs.: Citiți scala Sunt foarte mulțumit (ă) de posibilitățile pe care le am în a influența condițiile mele de lucru. Această declarație se aplică foarte bine, destul de bine, destul de puțin, foarte puțin sau nu aveți nici o opinie?	Nu știu/Nici o opinie (0)	Se aplică foarte puțin (1)	Se aplică destul de puțin (2)	Se aplică destul de bine (3)	Se aplică foarte bine (4)						
14. În politică, se vorbește adesea despre "stânga" și "dreapta". Pe o scală unde 0 îi reprezintă pe cei care sunt orientați complet spre "stânga", iar 10 pe cei orientați complet spre "dreapta", unde v-ați plasa dumneavoastră?	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Date demografice

15	Vârsta (în ani):									
16	Ultima instituție de învățământ absolvită: 1) Școala primară 2) Liceu 3) Școală profesională 4) Universitate/colegiu	1	2	3	4					
17	FOLOȘIȚI O ÎNTREBARE STANDARD Venitul lunar pe gospodărie:									
18	De câți ani locuiți în această unitate administrativ teritorială? (notați numărul de ani)									
19	Aveți în îngrijire copii/alți membri ai familiei? 0) Nu 1) Da	0	1							

Chestionar pentru aleşii locali (consilieri locali/judeţeni)

privind cele 12 principii ale buneii guvernării democratice

La solicitarea ____, ____ a dezvoltat un instrument de evaluare a democraţiei locale dintr-o unitate administrativ teritorială. Abordarea implică chestionare atât pentru locuitori cât şi pentru oficialii aleşi. X__, X__ şi X__ (numele comunelor/oraşelor/municipiilor/judeţelor) au fost de acord să fie primii care aplică aceste chestionare. N__ (numele organizaţiei care aplică chestionarele) va realiza în curând interviuri telefonice cu N__ (numărul) locuitori din fiecare unitate administrativ teritorială. Rezultatele studiului vor constitui punctul de plecare în dezvoltarea democraţiei locale. Chestionarul pe care îl aveţi în faţa dumneavoastră este un sondaj pe care îl realizăm cu ajutorul oficialilor aleşi. Chestionarul trebuie returnat completat, iar informaţiile pe care le furnizaţi sunt confidenţiale. Participarea dumneavoastră este voluntară. Studiul se va încheia în _____. Informaţiile colectate în cadrul proiectului vor fi folosite numai într-o formă anonimă. Nu va fi posibilă identificarea răspunsurilor individuale. Mai multe informaţii puteţi obţine de la _____, responsabilul pentru acest proiect, la telefon _____sau e-mail _____.

	<i>Având în vedere experienţa dvs. ca ales local în unitatea administrativ teritorială _____, vă rugăm să menţionaţi în ce măsură sunteţi de acord cu următoarele afirmaţii.</i>	Nu ştiu/ Nici o opinie (0)	Se aplică foarte puţin (1)	Se aplică destul de puţin (2)	Se aplică destul de bine (3)	Se aplică foarte bine (4)
P						
1	Desfăşurarea corectă a alegerilor, participarea şi reprezentarea , asigură posibilităţi reale pentru toţi cetăţenii de a avea un cuvânt de spus cu privire la aspectele publice locale;					
	În calitatea mea de ales local intru săptămânal în contact cu cetăţenii.					
2	Receptivitate , pentru a se asigura că autoritatea locală răspunde aşteptărilor legitime şi nevoilor cetăţenilor					
	Per ansamblu sunt destul de mulţumit(ă) cu serviciile oferite cetăţenilor în această unitate administrativ teritorială.					
3	Eficienţă şi eficacitate , pentru a se asigura că obiectivele sunt îndeplinite cu cea mai bună utilizare a resurselor					
	Simt că fac ceva util în calitatea mea de ales local.					
4	Deschidere şi transparenţă , pentru a asigura accesul publicului la informaţii şi pentru a facilita înţelegerea modului în care sunt organizate aspectele publice locale					
	Autoritatea locală face o treabă bună în informarea cetăţenilor despre chestiuni legate de agenda politică locală.					
5	Respectarea legii , pentru a asigura corectitudinea, imparţialitatea şi previzibilitatea					
	În această unitate administrativ-teritorială prevalează interesele comune ale tuturor locuitorilor şi nu interesele speciale.					
6	Comportament etic , pentru a se asigura că interesul public este pus înaintea celui privat					
	În această unitate administrativ-teritorială toate persoanele se bucură de tratament egal, indiferent de legăturile lor cu reprezentanţii aleşi şi funcţionarii.					
7	Competenţă şi capacitate , pentru a se asigura că reprezentanţii locali şi funcţionarii sunt în măsură să îşi îndeplinească îndatoririle					
	Administraţia publică este destul de atentă la semnalele politice care vin din partea aleşilor locali.					

8	Inovare și deschidere la schimbare , pentru a se asigura că beneficiul este derivat din noi soluții și din bune practici					
	În această unitate administrativ-teritorială există proceduri bune pentru gestionarea plângerilor și sugestiilor cetățenilor pentru a îmbunătăți livrarea de servicii publice.					
9	Dezvoltare durabilă și orientare pe termen lung , interesele generațiilor viitoare sunt luate în considerare					
	În această unitate administrativ-teritorială factorii de decizie implică cetățenii în încercările de a găsi soluții la problemele locale.					
10	Management financiar solid , pentru a asigura utilizarea prudentă și productivă a fondurilor publice					
	Această autoritate locală face o treabă bună în informarea cetățenilor cu privire la ceea ce contribuabilii obțin pentru banii lor.					
11	Drepturile omului, diversitate culturală și coeziune socială , pentru a se asigura că toți cetățenii sunt protejați și respectați și că nimeni nu este discriminat sau exclus					
	În această unitate administrativ-teritorială drepturile omului sunt respectate, iar punerea lor în aplicare aduce îmbunătățiri pentru toate segmentele de populație.					
12	Responsabilitate , pentru a se asigura că reprezentanții locali și funcționarii își asumă responsabilitatea și sunt făcuți responsabili pentru acțiunile lor					
	În această unitate administrativ-teritorială colegii mei știu să explice locuitorilor deciziile pe care le iau.					

Date demografice

a) Vârsta (în ani): .....

b) Sexul

1 Bărbat   2 Femeie

c) Ultima instituție de învățământ absolvită

1 Școală primară   3 Școală profesională
 2 Liceu   4 Universitate sau colegiu

d) Poziția/locul de muncă

1 Angajat în sectorul public
 2 Angajat în sectorul privat
 3 Întreprinzător privat
 4 Student
 5 Beneficiar de ajutor social, pensionar
 6 Altele

e) Ce partid politic reprezentați în Consiliul Local?

- 1 ..... (numele partidului)/lista 1   5..... (numele partidului)/lista 5
 2..... (numele partidului) /lista 2   6.....(numele partidului)/lista 6
 3..... (numele partidului)/lista 3   7..... (numele partidului)/lista7
 4.....(numele partidului)/lista 4   8.....(numele partidului)/lista 8
 Altul

f) Ce funcție dețineți în cadrul acestei comisii?

- 1 Membru obișnuit   2 Președintele comisiei   3 Secretar

g)) Din ce comisie de specialitate faceți parte? Vă rugăm menționați comisia

.....

h) Câte mandate de consilier local ați deținut (inclusiv mandatul actual)? Alegeți o singură variantă.

- 1 Un mandat
 2 Două mandate
 3 Trei sau mai multe mandate

i) Faceți parte din comitetul uneia dintre următoarele tipuri de organizații? Marcați toate situațiile care se aplică.

- 1 Companii cu acționariat de stat   3 ONG-uri
 2 Firme private   4 Fundații sau fonduri